נופיה לא קדיש. פי׳ בקונט׳ שאינו ראוי למובח ולא לבד״ה לדמי לא

ב) ברכות מו: ע"ש, ג) סוטה ג., ד) (סוכה

כט:), ה) ועי׳ פרש״י מענית כ: ד"ה וסייר], (1) ע" מוס' לעיל יב. ד"ה

אמר רבן, ז) יבמות מח.

מיר סב: קדושין עב:, ח) [לקמן מ.], ט) [קדושין ח) [לקמן מ.], ש

סנהדרין פג. חולין קכב:], יב) [סוטה דף ג.],

יב) [סוטה דף ג.], יג) [פסחים קה.], יד) נ"ל

תורה אור השלם

ו. וְיִוּיְנְנֵינְיְּלֶּינֶם אֹנְים לִבְנֵיכֶם אַחֲרִיכֶם לְרֶשֶׁת אַחָזָּה לְעלָם בְּהֶם

ויקרא כה מו ניקרא כה מו 2. בִּי עַם קְּדוֹשׁ אַתְּה לַיְייָ אֱלֹהֶירְ וּבְּךְ בְּחַר יִיָּ

אֱלהֶיוּךְ וּבְּךְּ בְּחַרְ יִיְי לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגָלְה מִבֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל

ובוים יו ב 3. אַרְּ כָּל חַרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם אִישׁ לַיִּיְ מִבְּל אֲשֶׁר

לו מאָדָם וּבְהַמְה וּמְשְּׁדֵה אֲחָוְתוֹ לֹא וִמְּכֵּר וַלֹא יִגְאַל כָּל חַרָם קֹדֶש

ולא יָגְאַי בְּי ...ֶּ קְּדְשִׁים הוּא לַיְייָ: ויקרא כז כח

גליון הש"ם

עי שבת דף ד ע"ח תד"ה וכי חמריגן: שם מצוה

שאני. ע' פסחים דף נט ע"ל תוס' ד"ה אתי עשה

יף עם. עם מוס' ד"ה חתי עשה דפסח: שם ת"ש אך כל הרם. עי' ייריי

חרם. עי' ערכין דף כח ע"א תד"ה דת"ר:

מוסף רש"י

בת חורין. כדי שתהא מותרת לינשא (יבמות סו.).

מנהג הפקר נהגו בה. כזנות, דלא היתה מיוחדת

לאדם ולא היתה משמרת

עלמה ולקחו חג:) לפי שלא

היתה יכולה לינשא היתה

מפקרת עלמה וחוטאים בה, לפיכך כפו את רבה

אומר חובה. שלקור למחלר ענדו (טוטה ג.).

ומותבינן אשמעתין. יש לי להשינ על דנרי (קדושין

(:) אדידיה גופיה קא

אני אף הוא נותן דמי

עצבה היוצא. כשט שרשאין למוכרן לאחרים כך הם רשאים לקבל הכסף

מיד העבד עלמו בתורת

מכירה, מפני שהוא כמוכרו לו. לענד עלמו

עצמו

ויוצא

וכפו את רבה ועשאה

נמ' מנהג הפסר נהגו בה.

דכרים יד ב

תעבדו ובאחיכם

תרדה בו בפרף:

פני האדמה:

אחזה

והחוחלתת אחת

כתובות ח. ב"ב

ורשותו. רש"ש.

י) לקמן [לט:] [עירובין נ:

3"5 (10

ה) [נק. נ: וש"נ], י) יה)

סב א ב מיי' (פ"ו) פ"ע מהל' עבדים הל' ו סמג עשין פב טוש"ע י"ד סיי רסו סעיי עט: ג מייי פייט מהלי עבדים דין ו טוש"ע יייד סימן רסו

סעיף עט: סג ד ה מיי שם פ״ח הלי יג סמג שם טוש״ע י"ד סי' רסו סעיף סד: סד ו מיי' פ"ו מהל' ערכין הל' יח: " םה ז מיי שם הלי יו סמג עשין קלב:

מוסף תוספות

א. שהיא קדושה לדמיה ואע"ג דגופה אינו ראוי לא למזבח ולא לבדק הבית ואע"ג דלא אמר דמיה עלי. רשנ"ל. ב. כיון . דשייך בגופו לשון קדושה ן באכו לפון קודפון קדוש כי אמר קדוש לדמיו. לשנ״ה. ג. [ר]לא אמרו שיהו מוקדשין למזבח אלא שאין יוצאין מידי מזבח, לומר. לשנ"ל, T. ויפלו דמיו לבדה"ב. תוס' הרא"ש. ה. המתפיס תמימים לבדה"ב. רענ"h, ו. א"כ בעבד נמי נאמר שימכר רענ״ל, I. ובהא ודאי רב מודה. לשנ״ל, ח. דבת״כ ממעט עבדו ושפחתו העברים מדכתיב האדם ולא כל האדם, ואי דאמר ט. ולמעול בו ואפי׳ אם הקדישו בפירוש לימכר הקדישו בפירוש לימכר לדמיו שאז לא יצא לחירות, מ"מ אין שום קדושה חלה על גופו להיות אסור בהנאה אפיי בעודו ברשות הקדש שלא נמכר עדיין, והכי קים ליה לרב דלא שייך קדושת הקדש בגוף האדם, וכ״מ הקרט בגון האום, דכריך בפ״ק דסנהדרין דפריך אדם מי קדוש, משמע דפשיטא לי׳ דלא שייך , קדושה בגוף האדם. מוס' קרישה בגון האדם. עוק הרא"ש. י. שה[יא] קרוש[ה] לימכר אפי׳ קדוש[ה] לימכר אפי"
כשהוא מקדיש[ה] סחם,
דהתם חל מהא שם
קדושה על גוף הבהמה.
מוס' הלח"ש. יא. עד
שתמכר. מוס' הלח"ש.
יב. אע"ג דאין מעילה במחובר. מוס' הלח"ש. יג. ונהנה בה מעל. מוס' הלח"ש. יד. הלכך כשהקדיש בסתם י"ל בעבד שאין שום איסור הנאה בגופו אין לפרשו לימכר לדמיו אלא למהוי עם קדוש: תוס׳ הרח״ש. 110 להוציא לחירות או טו. להוציא לחידות או למכרן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות, והלא אין להקדש בהן אלא קנין דמים, וכיון שיש בעבד שני קנינים, קנין דמים, וקנין הגוף שאינו קנין אישות, הלכך זה שלא קנין אי שות, הלכן הי שלא הקדיש אלא דין ממון שבו אין הגזברין ולא אחרים רשאין להוציא אותן לחירות לדברי הכל. לשנ"א. IU. פירש"י לפי שאין גופו קנוי להקדש, . שלא הקדישו אלא לדמיו

דרך מכירה, וטעם זה לא

קאמר דהיה לו לומר דמי עבדי עלי ולא דמי למקדיש בהמה טמאה א דהתם כיון דליכא למימר למיהוי עם קדוש קאמר ע"כ לדמי קאמר אע"ג דלא אמר דמיה עלי הרי היא קדושה לימכר קאמר אבל הכא דשייכא בגופיה לשון קדושה לא אמרינן דלדמי קאמר ואם תאמר ואמאי לא קאמר נמי קדוש לימכר לא קאמר כיון דמילתא אחריתא היא וי"ל כדפירש בקונטרס בסמוך דאפי" אמר כן בהדיא שיהא קדוש לימכר ב יצא

לחירות מידי דהוה אמתפים תמימים לבדק הבית דאין יולאין מידי מזבח לעולם ולהכי לא מוקי ההיא דאין הגוברין כגון דאמר שיהו קדושין לדמיהן ומיהו קשה דחי מדמינן למתפים תמימים נימא דאף על פי שהעבד יצא לחירות לריך לפדייה ויפלו דמיו לבדק הבית כמו במתפים תמימים $^{ t L}$ שתימכר לצורכי מזבח $^{ t T}$ כדאמרי׳ בהמנחות והנסכים (מנחות קא.) ה כשהן נפדין אין נפדין אלא למובח והדמים הם לבדק הבית כדאמר בפרק קמא דתמורה (דף ו.) דאף על פי שהוא בלא מעשה מה שעשה עשויי ולכאורה משמע דליהוי עם קדוש קאמר ואינו נותן שום דמים להקדש ועוד מאי קפריך מאך כל חרם דהתם דאמר בלשון חרם לא שייך לומר דלמיהוי עם קדוש קאמר ועוד כי משני דאמר לדמי והיינו לפירוש הקונטרס דאמר דמי עבדי ושפחתי עלי דאם הקדישם לדמים ילאו לחירות ואם כן מאי איריא עבדיו ושפחותיו אפילו דחברו נמי ועוד ח מאי שנא כנענים אפילו עבדיו ושפחותיו העברים נמי ונראה לפרש גופיה לא קדיש פי׳ ליאסר בהנאה ^ש כמו בהמה טמאה ' שמועלין בה יא וכן בקרקע יב אם עקר ממנו חוליא יג ואפילו במחובר איסורא מיהא איכא ד לדמי לא קאמר שיהא גופיה קדוש לימכר והשתא פריך שפיר מכל חרם דמיתפסא בהון קדושה ליאסר בהנאה כמו מחרים שאר נכסים ומשני דאמר לדמי שיהיו לימכר ולא מיירי במקדיש בלשון חרם והשתח ניחח דדוקה עבדיו ושפחותיו הכנענים ופריך אידך נמי דאמר לדמי ומשני אי הכי גוברין מאי עבידתייהו שו דאותו לדמיו הוא יפדנו שהקדישו

ויהיה שלו: אין הגוברין רשאין להוציא אותן לחירות. וכן אמר בפרק המקין (לקמן נב.) גבי יתומין דאין האפוטרופסין רשאין להוליא אותן לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים כו׳ שו ונראה דהיינו טעמא דאסור דרך שיחרור דסברי דקא מזלזלי בנכסי יתומים והקדש ™ אבל דרך מכירה ידעי כולי עלמא שמוכרין אותן בשויין:

וכפו את רבה ועשאה בת חוריו 6ואמר רב נחמן בר יצחק • "מנהג הפקר נהגו בה הכי השתא התם לא לעבד חזיא ולא לבן חורין חזיא הכא אפשר דמיחד לה לעבדיה ומנמר לה גופא אמר רב יהודה אמר שמואל יכל המשחרר עבדו עובר בעשה שנאמר ילעולם בהם תעבודו מיתיבי מעשה בר' אליעזר שנכנם בבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה ∘ ימצוה שאני: ת"ר לעולם יבהם תעבודו רשות דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר יחובה ודילמא ר"א סבר לה כמאן דאמר רשות לא סלקא דעתך דתניא בהדיא רבי אליעזר אומר חובה אמר רבה בהני התלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהון דמפקי עבדייהו לחירותא יודסיירי נכסייהו בשבתא ודקבעי סעודתייהו בשבתא בעידן בי מדרשא דא"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן שתי משפחות היו בירושלים אחת קבעה סעודתא בשבתא ואחת קבעה סעודתא בערב שבת ושתיהן נעקרו אמר רבה אמר רב יהמקדיש עבדו יצא לחירות מאי מעמא גופיה לא קדיש לדמי לא קאמר דליהוי 2עם קדוש קאמר ורב יוסף אמר רב "המפקיר עבדו יצא לחירות מ"ד מקדיש כ"ש מפקיר מאן דאמר מפקיר אבל מקדיש לא דלמא לדמי קאמר איבעיא להו צריך גם שיחרור או לא צריך ת"ש דאמר יורב חייא בר אבין אמר רב אחד זה ואחד זה יצא לחירות הוצריך גם שחרור אמר רבה [®]ומותבינן אשמעתין המקדיש נכסיו והיו בהן עבדים יאין הגזברין רשאין להוציאן לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות רבי אומר אומר אני יאף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא כמוכרו לו מתני' קא רמית עליה דרב יירב תנא הוא ופליג ∘ ת"ש נאך כל חרם וגו' מאדם אלו יעבדיו ושפחותיו הכנענים הכא במאי עסקיגן דאמר לדמי אי הכי אידך נמי דאמר לדמי א"ה אין הגזברים רשאין להוציאן לחירות גזברים מאי עבידתייהו ותו אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות אחרים מאי עבידתייהו ותו רבי אומר אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא כמוכרו לו ואי לדמי מאי מפני שהוא כמוכרו לו תא שמע המקדיש

ואחד זה. מקדיש ומפקיר: ומוסביגן השמעתין. השמועת עלמינו: הין הגוברין רשחין להוליחן לחירות. ואפי׳ לקבל מיד העבד פדיונו דקיימא לן (קידושין כג:) עבד קונה את עלמו בכסף אם נתנו לו על מנת שאין לרבו רשות בו פודה בו את עלמו מיד בעליו והני גזברין אין רשחין לכך שחין גופן קנוי להקדש שלא הקדישן אלא לדמן וזו דרך שחרור הוא ולא דרך מכירה אבל מוכרין אותן לאחרים והדמים להקדש ואותן אחרים מוליאין אותם לחירות אם ירצו: אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא. אם ימנא אדם שיהא נותן לו

וכפו את רבה. מפני שלא היתה ראויה לא לעבד ולא לבן חורין:

ואמר רב נחמן. לאו משום דאיתתא מיפקדה אפריה ורביה אלא

מתוך שלא היתה ראויה לא היתה מיוחדת לאיש והיו נוהגין בה הפקר

בזנות: רשות. משום דכתיב בשבעה אומות (דברים כ) לא תחיה כל

נשמה אילטריך למיכתב מבני התושבים

לעולם בהם תעבודו להתיר חחד

משאר אומות הבא על הכנענית שהיא

משבעה אומות והוליד בן שאתה רשאי

להנותו בעבד והכי מפרש לה

בהמקנאים: ודלמא ר׳ אליעור סבר לה.

כר׳ ישמעאל ומאי דוחקיה לשנויי לעיל

מלוה שאני: **דמפקי עבדייהו** לחירות. ועברי בעשה: **מסיירי**

נכסייהו. שדותיהם מסתכלין בשבת

לידע מה הן לריכין: **בעידן בי**

מדרשת. כשהחכם דורש דרשות

לרבים בשבת והם יושבין בסעודה

והיה להם להקדים או לאחר: בערב

שבת. בלילי שבת ואין כאן כבוד

שבת דקיימה לןיג כבוד יום קודם

לכבוד לילה והם היו מתכוונים

בשביל ביטול בית המדרש. ואיכא

דמפרשי בערב שבת ממש וכן בכל

יום מרוב עושר אבל בהא מיהא

איכא איסורא שיכנס לשבת כשהוא

שבע בלח תחוה: גופיה לח קדיש.

שאינו ראוי לא למזבח ולא לבדק

הבית: לדמי לא קאמר. היה לו לומר

דמי עבדי עלי: דליהוי עם קדוש.

ישראל גמור דכתיב בהו כי עם קדוש

אתה (דברים יד) ולא דמי למקדיש בהמה

טמאה דהתם כיון דליכא למימר בה

דתיהוי עם קדום קאמר על כרחך

לדמי קאמר ואע"ג דלא קאמר דמיה

עלי הכי קאמר הרי היא קדושה לימכר

אבל הכא דשייכא בגופיה לשון קדושה

לא אמרינן לדמי קאמר: לריך גט

שיחרור. מקדיש ומפקיר: אחד זה

מפני שהוא כמוכרו. הגזבר לו לעלמו כשם שהוא יכול למכור לאחרים ובלבד שיתנם דרך מקח וממכר ולא דרך עבדו עושה ואוכל שלא הקריש אלא דמיו

פדיון. אלמא המקדיש עבד קדוש לדמיו: אך כל חרם אשר יחרים איש לה' מכל אשר לו מאדם וגו' אלו

כסף על מנת שחין לבעליו רשות בו:

פסקי רי"ד המשחרר עבדו

עבדיו ושפחותיו הכנענים. שאם הקדישן מקודשים לבדק הבית. וכיון קל י דיליף טעמא מקרא קשיא לרב: דאמר לדמי. דמיו עלי להקדש ולא הזכיר עליו שם קדושה: אי הכי אידך נמי. אמאי אוקמת דפליג אדרב תרצה נמי דאמר לדמי: גוברין מאי עבידסייהו. מה רשות יש להן בעבד הלא אין להן על הבעלים אלא מעות. ואי קשיא לוקמה כגון דאמר הרי הוא קדוש לדמיו דעכשיו הוא קדוש לימכר יד ורשותו עליו למכור וכמקדיש קרקע ובהמה טמאה תריץ דכיון דשייך בגופו לשון קדושה דעם קדוש כי אמר הרי הוא קדוש לדמיו חיילה אגופו למיהוי בן חורין כדקיי"ל במתפים תמימים לבדק הבית דאין יולאין מידי מזבח שו בכריתות ובתמורה (דף לג:) הלכך על כרחך מתני פליגא למימר דכי אמר הרי הוא קדוש לא לשון עם קדוש הוי אלא לשון הקדש לימכר בדמיו: עושה. העבד: וחוכל. ואין מעשה ידיו הקדש: שלח הקדיש אלח דמיו. ולא אמר אלא הרי הוא הקדש לדמיו והוי כקרקע ובהמה טמאה:

תעבודו כתנאי לעולם בהם

הבודו מנוס זה לא

תעבודו רשות דברי ר' שמעאל ר' עקיבא אמר חובה. אמר רבה בהני תלח מילי נחתו בעלי בתים מנכסיהו היא מרולהם בהיש האך מציאין אותם אחרים לחירות הרי לא מכרו להם במקי עבדיהו לחירות יוסעם זה לא מה שיש לו להקדש בהם. מוס׳ הלש"ש. "ז. שיאמרו שהן מוציאין עבד וכו׳ לחירות בחנם וכר׳ ואחו לולוולי

בהקדשות וכר׳ [ו]בנכסיהם. לש"ש".

בהקדשות וכר׳ [ו]בנכסיהם. לש"ש".

בהקדשות וכר׳ [ו]בנכסיהם לש"ש".

בהקדשות וכר׳ בעבד שרב שבת ואי קבעה סעודתאי בשבת ושתיהן נעקרו:

ההוא אממא דהוא בפוסבדיתא דוהות קמעבדא אינשי איסורא אמר אבי אי לאו דאמר רב יהודה כל

משחרר עבדו עובר בעשה הוה כפיינא לה למרא וכתיב לה גיטא דחירותא אמר ליה רבי הוד משום אסורא אמר רבי וסף אמר רב הפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור פי׳ יצא לחירות העבד קודם לכל אדם וווכה לעצמו קודם לכל אדם אבל קנין האסור אינו דבר דמטיל עליה שם הפקר הלכן לא פקע מיניה עד דכתיב ליה גיטא דחירותא: